

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	BABEŞ–BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
1.2 Kar	POLITIKAI-, ÁLLAMIGAZGATÁS- ÉS KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNYI KAR
1.3 Intézet	ÚJSÁGÍRÓI
1.4 Szakterület	KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNY
1.5 Képzési szint	MESTERI
1.6 Szak / Képesítés	ALKALMAZOTT MÉDIATUDOMÁNY

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	TÉNYFELTÁRÁSI TECHNIKÁK						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	SIPOS ZOLTÁN						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	SIPOS ZOLTÁN						
2.4 Tanulmányi év	II.	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	VIZSGA	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					7
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					7
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					35
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					35
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	84				
3.8 A félév össz-óraszama	150				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincs
4.2 Kompetenciabeli	• -

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• -
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• -

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C2.1. A tényfeltáró újságírás elméleti háttérének és gyakorlatának megértése;</p> <p>C1.2. A tényfeltáró újságírás technikáinak és problémáinak a fogalmi magyarázata;</p> <p>C3.2. A különböző közérdekű adatokkal való munka, a téma dokumentálásához szükséges információ függvényében.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1. Reális megvitatása – elméleti és gyakorlati indoklás mellett – egyes szokványos szakmai problémáknak, ezek hatékony és deontológiai megoldása érdekében</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A tényfeltárási technikák c. tantárgy célja a tényfeltáró újságírásra jellemző kritikai gondolkodás és - kérdésfeltevés, valamint a tényfeltáró újságírásra jellemző technikák megismertetése, a közérdekű adatok igénylése, valamint a közérdekű adatokkal, dokumentumokkal való munka gyakorlása.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A tényfeltárási technikák bemutatásának keretén belül cél a hipotézisen alapuló kutatómunka, a fontosabb, Romániában elérhető adatbázisok, a közérdekű információkkal, dokumentumokkal, emberi forrásokkal való munka, biztonsági jó gyakorlatok megismertetése és ezek begyakorlása. Továbbá cél a fontosabb, napjainkban publikált tényfeltáró anyagok megismertetése és az azokkal kapcsolatos vita. <p>A hallgató:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megérti a tényfeltáró újságírásra jellemző, hipotézis-alapú kérdésfeltevést; - képes lesz kritikusan viszonyulni közéleti kérdésekhez; - megtanulja, hogyan keressen a különféle adatbázisokban, hogyan dolgozzon közérdekű információkkal; - megtanulja, hogyan dolgozzon emberi forrásokkal, és hogyan védje forrásait valamint a megszerzett információkat; - megismeri a legfontosabb, napjainkban publikált tényfeltáró anyagokat, tényfeltáró műhelyeket, képes lesz beazonosítani az ott használt technikákat; - képes lesz egy tényfeltáró anyag megtervezésére, dokumentálására és megírására.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Mi a tényfeltáró újságírás?	szemléltető előadás	+ gyakorlat: sajtószemle,

<p>Mark Lee Hunter: <i>Story-based inquiry. A manual for investigative journalists</i>. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Communication and Information Sector, Division for Freedom of Expression, Democracy and Peace, 2011. 9–10.</p>		<p>majd ennek alapján lehetséges témák kiválasztása, bemutatása és megvitatása</p>
<p>2. Hogyan válasszunk témát?</p> <p>Mark Lee Hunter: <i>Story-based inquiry. A manual for investigative journalists</i>. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Communication and Information Sector, Division for Freedom of Expression, Democracy and Peace, 2011. 11–13.</p>	<p>szemléltető előadás</p>	<p>+ gyakorlat: sajtószemle, majd ennek alapján lehetséges témák kiválasztása, bemutatása és megvitatása</p>
<p>3. A hipotézis megfogalmazása</p> <p>Mark Lee Hunter: <i>Story-based inquiry. A manual for investigative journalists</i>. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Communication and Information Sector, Division for Freedom of Expression, Democracy and Peace, 2011. 15–20.</p>	<p>szemléltető előadás</p>	<p>+ gyakorlat: a kiválasztott téma előzetes dokumentációja, ennek alapján a hipotézis megfogalmazás a, munkaterv elkészítése, bemutatása és megvitatása</p>
<p>4. Nyílt források</p> <p>Ionuț Stănescu et al.: <i>Follow the Money. Ghid de investigații</i>. 13–52., 79–155., 166–167., 190. Tactical Tech: <i>Exposing the Invisible</i>, 2020. 20–52.</p>	<p>szemléltető előadás</p>	<p>+ gyakorlat: keresések a nyílt adatbázisokban (cégbíróság, pénzügyminisztérium honlapja, bíróságok, civil szervezetek jegyzéke, közbeszerzések, vagyonynyilatkozatok, földhivatal, stb.)</p>
<p>5. Hogyan igényeljük közérdekű adatokat?</p> <p>Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public (https://legislatie.just.ro/public/detalii/document/31413) Norme metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public (https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/34417) Mark Lee Hunter et al.: <i>Story-based inquiry. A manual for investigative journalists</i>. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Communication and Information Sector, Division for Freedom of Expression, Democracy and Peace, 2011. 33–35.</p>	<p>szemléltető előadás</p>	<p>+ gyakorlat: egy adatigénylés megfogalmazás a és elküldése; a PressOne Cum ne-au informat în pandemie c. anyagának a megtekintése</p>
<p>6. Forrásokkal való munka</p> <p>Mark Lee Hunter et al.: <i>Story-based inquiry. A manual for investigative journalists</i>. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Communication and Information Sector, Division for Freedom of Expression, Democracy and Peace, 2011. 40–45.</p>	<p>szemléltető előadás</p>	<p>+ gyakorlat: egy forrástérkép elkészítése, a Colectiv c. film</p>

Tactical Tech: <i>Exposing the Invisible</i> , 2020. 68–74.		megtekintése és megvitatása
7. Hogyan szervezzük meg a munkát? Mark Lee Hunter et al.: <i>Story-based inquiry. A manual for investigative journalists.</i> United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Communication and Information Sector, Division for Freedom of Expression, Democracy and Peace, 2011. 54–61.	szemléltető előadás	+ gyakorlat: a She said c. film megtekintése és megvitatása
8. Interjúkészítés Mark Lee Hunter et al.: <i>Story-based inquiry. A manual for investigative journalists.</i> United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Communication and Information Sector, Division for Freedom of Expression, Democracy and Peace, 2011. 48–53. Tactical Tech: <i>Exposing the Invisible</i> , 2020. 60–68. OCCRP Investigative Reporting Handbook, 1995. 56–66.	szemléltető előadás	
9. Az anyag megírása Mark Lee Hunter et al.: <i>Story-based inquiry. A manual for investigative journalists.</i> United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Communication and Information Sector, Division for Freedom of Expression, Democracy and Peace, 2011. 62–76.	szemléltető előadás	
10. Cross-border újságírás Brigitte Alfter: <i>Cross-Border Collaborative Journalism. A Step-By-Step Guide</i> , Routledge, 2019.	szemléltető előadás	The Panama Papers c. film megtekintése és megvitatása
11. On-line biztonság Tactical Tech: <i>Exposing the Invisible</i> , 2020. 82–90. Freedom of the Press Foundation: <i>Digital Security 101</i> (https://freedom.press/training/jschool-curriculum-us/digital-security-101/) OCCRP Investigative Reporting Handbook 75–86. Electronic Frontier Foundation's Surveillance Self Defense (https://www EFF.org/) Security-in-a-Box (https://securityinabox.org/en/)	szemléltető előadás	
12. Fact Checking Craig Silverman: <i>Verification Handbook</i> . The European Journalism Centre (https://verificationhandbook.com/downloads/verification.handbook.pdf) Mark Lee Hunter et al.: <i>Story-based inquiry. A manual for investigative journalists.</i> United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Communication and Information Sector, Division for Freedom of Expression, Democracy and Peace, 2011. 76–84. OCCRP Investigative Reporting Handbook 46–54.	szemléltető előadás	
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A diákok egyéni kutatómunkájában kiértékelése	Értékelés, vita	
Könyvészet:		

Mark Lee Hunter et al.: *Story-based inquiry. A manual for investigative journalists*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Communication and Information Sector, Division for Freedom of Expression, Democracy and Peace, 2011.

Ionuț Stănescu et al.: *Follow the Money. Ghid de investigații*.

Tactical Tech: *Exposing the Invisible*, 2020.

OCCRP *Investigative Reporting Handbook*, 1995.

Brigitte Alter: *Cross-Border Collaborative Journalism. A Step-By-Step Guide*, Routledge, 2019.

Craig Silverman: *Verification Handbook*. The European Journalism Centre
(<https://verificationhandbook.com/downloads/verification.handbook.pdf>)

Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public
(<https://legislatie.just.ro/public/detaliidocument/31413>)

Norme metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public
(<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/34417>)

Codruța Simina, Laura Popa: Cum ne-au informat în pandemie (<https://pressone.ro/video/cum-ne-au-informat-in-pandemie/>)

Electronic Frontier Foundation's Surveillance Self Defense (<https://www.eff.org/>)

Security-in-a-Box (<https://securityinabox.org/en/>)

The Panama Papers ([IMDb oldal itt](#))

Colectiv ([IMDb oldal itt](#))

She Said c. film ([IMDb oldal itt](#))

The Dissident ([IMDb oldal itt](#))

All the President's Men ([IMDb oldal itt](#))

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

•

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Alapvető fogalmak elsajátítása	On-line kvíz	33%
	Jelenlét és órákon való aktivitás		33%
10.5 Szeminárium / Labor	Dolgozat leadás		33%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- A főbb tényfeltárási technikák ismerete
- A tanult tényfeltárási technikák egy részét alkalmazó dolgozat elkészítése

Kitöltés dátuma

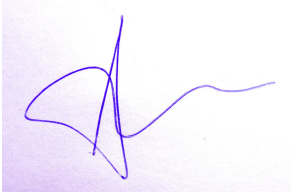
2024.01.04.

Előadás felelőse

Sipos Zoltán

Szeminárium felelőse

Sipos Zoltán

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2024.01.04.

Intézetigazgató

Dr. Radu Meza